

ARA MÉS
QUE MAI,
EL PRAT

CASES
d'en PUIG SERVEIS
DE CIUTADANIA

AULA DE CIUTADANIA

Documentació

---

elprat.cat/aulaciutadania
f t @

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Ajuntament del
Prat de Llobregat

El dret a morir dignament

Cristina Vallès

Anna Buxaderas

14 Abril 2021

Contingut de la xerrada

- Associació DMD. Qui som?
- La mort digne: conceptes
- Els drets que ja tenim
- Els drets que ens faltaven
- El document de voluntats anticipades
- Eutanàsia: antecedents i situació legal al món
- La nova llei orgànica de regulació de l'eutanàsia (LORE)

Associació Dret a Morir Dignament (1984)

DMD és una entitat **sense ànim de lucre**.

DMD defensa la llibertat de tota persona a decidir el moment i la manera de finalitzar la seva vida, especialment quan es pateix un deteriorament irreversible i un sofriment insuportable.

Gemma Capdevila

Què vol dir «morir dignament»?

A DMD, quan parlem de mort digna ens referim al dret a morir **d'acord amb els valors, prioritats i preferències de cada persona.**

Entenem la DIGNITAT com un concepte subjectiu, directament lligat a l'autonomia personal i la llibertat individual.

Ignasi Blanch

Salvador Pániker: “La vida no és un valor absolut, la vida ha d’anar lligada a la qualitat de vida, i quan aquesta qualitat es degrada més enllà de certs límits, hom té el dret a **dimitir.**”

Quins són els nostres Objectius?

- La legalització de l'eutanàsia i la despenalització del suïcidi assistit.
- Informar i fer difusió dels drets relacionats amb la mort digna que ja tenim.
- Ajudar a les persones en l'elaboració del DVA.
- Assessorar a les persones associades, en el procés de final de vida, quan sigui necessari.

Quines activitats duem a terme?

A DMD, actuem en tres àmbits:

1. L'àmbit legislatiu, d'incidència política i social.

2. Activitats de treball, difusió i formació.

3. Assessorament a la ciutadania en la defensa dels seus drets al final de la vida.

Drets que ja teníem

Declaració dels Drets Humans (1948)

Article 1:

“Tots els éssers humans neixen **lliures i iguals** en **dignitat i drets**”

- Llibertat** davant la mort.
- Igualtat** davant la mort.
- Dignitat** davant la mort.

Eleanor Roosevelt llegint la Declaració Universal dels DD HH

Els drets que ja tenim, Llei general de sanitat 1986

"Ley General de Sanidad"

L'any 1982 va ser nomenat ministre de Sanitat i Consum (PSOE), càrrec que va exercir fins el 1986. Se'l considera el pare intel·lectual de la "Ley General de Sanidad" de 1986, on es posen les bases legals de la **universalització de l'atenció sanitària**.

Ernest Lluch

Els drets que ja tenim: Llei 21/2000

Llei 21/2000, Catalunya

“Sobre els drets d’informació concernent la salut i l’autonomia del pacient, i la documentació clínica”

Capítol 4. respecte al dret a l’autonomia del pacient.

Article 6. El consentiment informat.

Article 7. Excepcions a l'exigència del consentiment i atorgament del consentiment per substitució.

Article 8. Les Voluntats Anticipades.

Ley 41/2002 (Espanya)

Carta de drets i deures (apartat 5)

(2001 actualitzada el 2015)

Els drets que ja tenim: Estatut de Catalunya (2006)

Article 20

Dret a viure amb dignitat el procés de la mort

1. Totes les persones tenen dret a rebre un **tractament adequat del dolor i cures pal·liatives** integrals i a viure amb **dignitat el procés de llur mort**.

2. Totes les persones tenen dret a **expressar llur voluntat d'una manera anticipada** per tal de deixar constància de les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics que puguin rebre, que **han d'ésser respectades, en els termes que estableixen les lleis**, especialment pel personal sanitari quan no estiguin en condicions d'expressar personalment llur voluntat.

Els drets que ja tenim

Limitació de l'esforç terapèutic (LET): suposa acceptar la irreversibilitat d'una malaltia i la conveniència d'abandonar els tractaments que tinguin per finalitat perllongar la vida, mantenint només les teràpies necessàries per garantir al màxim el benestar de la persona malalta.

Els drets que ja tenim

Retirada o no instauració de tractaments encara que aquests tractaments siguin de suport vital, a **petició expressa de la persona**, verbalment o a través del seu document de voluntats anticipades (DVA). Això inclou tractaments com: respiració assistida, transfusió sanguínia, diàlisi, **tractament antibiòtic, nutrició artificial, etc.**

Inmaculada Echevarría (1955-2007)

---

41 anys amb malaltia degenerativa i 10 anys a l'hospital connectada a un ventilador mecànic

INMACULADA ECHEVARRIA

18 OCTUBRE 2006

- ❖ CONFERENCIA DE PRENSA
- ❖ 14 MARZO 2007
- ❖ ES SEDADA Y DESCONECTADA DE LA VENTILACIÓN MECÁNICA

“ LO ÚNICO QUE PIDO ES LA EUTANASIA ”

Els drets que ja tenim

La **Sedació** permanent, es considera una bona pràctica mèdica, encara que la sedació avanci el moment de la mort, quan el malalt no reaccioni positivament a la medicació per patir un dolor refractari, la mort no serà per sedació sinó per la malaltia que pateix la persona malalta.

Els drets que ja tenim

---

1. El dret a la **informació**
2. El dret a **decidir** sobre el tractament
3. El dret a **escollir, limitar o abandonar** el tractament mèdic
4. El dret a **no patir dolor**
5. El dret a la **dignitat** en el moment de la mort
6. El dret a que es respectin les nostres **voluntats anticipades**

Wäwä il·lustració

Drets que ens faltaven

Els drets que ens faltaven

Suïcidi assistit: “És l’acció d’una persona (...) per acabar amb la seva vida, que compta amb l’ajuda d’algú altre que li proporciona els coneixements i els mitjans per fer-ho. Quan la persona que ajuda és el propi metge, parlem de suïcidi mèdicament assistit.”

(Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya, *Informe sobre l’eutanàsia i l’ajuda al suïcidi*, Generalitat de Catalunya, Departament de Salut, Barcelona, 2006, p. 18)

Andrea Zayas

Mª José Carrasco (1958-2019)

María José Carrasco patia d'esclerosi múltiple des de feia 30 anys.

José Antonio Arrabal (1959-2017)

Malalt d'ELA

Va deixar testimoni gravat el seu final de vida per tal de reivindicar el Dret a Morir en Dignitat.

Va haver de morir prematurament i en solitud.

[video](#)

Els drets que ens faltaven

Eutanàsia: (Del grec “eu-thánatos”= Bona mort). “Accions realitzades per altres persones, a petició expressa i reiterada d’un pacient que pateix un sofriment físic o psíquic que ell viu com inacceptable, indigne i com un mal, per tal de causar-li la mort de manera ràpida, eficaç i indolora.”

(Comitè Consultiu de Bioètica de Catalunya, *Informe sobre l’eutanàsia i l’ajuda al suïcidi*, Generalitat de Catalunya, Departament de Salut, Barcelona, 2006, p. 16)

Africa Fanlo

Marieke Vervoort (1979-2019)

Atleta paralímpica Belga. Vivia amb dolor permanent a causa d'una malaltia **incurable** i **degenerativa** de la medul·la espinal.

Va signar el 2008 els papers per assegurar-se que podria morir quan el dolor fos insuportable.

Eines per exercir els nostres drets

El D.V.A. (o Testament Vital): Què és?

Un document en el que la persona expressa la seva **voluntat sobre les atencions mèdiques que desitja o no desitja rebre** en cas de patir una malaltia irreversible o terminal que l'hagi dut a un **estat que li impedeixi expressar-se per si mateixa**

Av. Portal de l'Àngel, 7, 4t, B
08002 Barcelona
Tel: 93 412 32 03
dmdcatalunya@eutanasia.cat
www.eutanasia.cat

DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES / TESTAMENT VITAL

Jo,.....
amb DNI / NIE / Passaport Número: ....., amb domicili a....., número....., població..... i telèfon: ....., en plenitud de la capacitat mental per a prendre una decisió de manera lliure, i amb la informació suficient que m'ha permès reflexionar profundament,

1.- MANIFESTO:
Que, d'acord amb la Llei 21/2000 del Parlament de Catalunya i la Ley bàsica 41/2002 de l'Estat Espanyol, signo aquest Document de Voluntats anticipades perquè quan em trobi en una situació en la qual, a conseqüència del meu deteriorament físic i/o mental, no pugui prendre decisions o expressar la meua voluntat, es coneixin els valors i preferències en els quals se sustenten les instruccions que exposo i vull que es tinguin en compte sobre la meua atenció sanitària.

2.- DECLARO:
- **VALORS VITALS.** Per al meu projecte vital, la qualitat de vida és un aspecte molt important i aquesta qualitat de vida la relaciono amb els següents supòsits (marcar amb una creu els que s'adeqüin als seus valors):

la possibilitat de comunicar-me i relacionar-me amb altres persones
 no patir dolor físic o psíquic
 tenir independència funcional que em permeti l'autonomia a la vida diària
 romandre al meu domicili, acompanyat/da, els últims dies de la vida i, si és possible, morir-hi.,
 no perllongar la vida si no es donen els mínims que resulten dels apartats precedents, quan la situació sigui irreversible
 .....
 .....

El D.V.A. (o Testament Vital): Què és?

S'adreça a l'**equip sanitari** que ens atén.

El pot fer tota persona **major d'edat**:

- amb **capacitat suficient**
- actuant **lliurement**, sense cap tipus de coacció.

Jotaká Ilustración

1. Abans de res... reflexionar

El DVA requereix **reflexionar** sobre:

- què és important per nosaltres quan ens referim a qualitat de vida, a vida digna?
- com ens agradaria morir?
- quines teràpies volem i quines no volem? ....

Eines de DMD per a la reflexió:

- **Joc de cartes**
- **Parlem-ne!:** guia de conversa

1. Reflexionar: Joc de cartes

És una eina que ens ajuda a prioritzar què és important per a la persona al final de la seva vida.

Es poden demanar a:

dmdcatadministració@eutanasia.ws

1. Reflexionar: Parlem-ne!

És una eina que ajuda a reflexionar i expressar els desitjos a final de vida.

Consta de tres apartats:

1. **Prepara't:** identifica què és important per a la persona al final de vida, el paper que vol que hi juguin els seus éssers estimats o l'equip mèdic....
2. **Parlem-ne:** dona pautes per expressar aquests desitjos
3. **El DVA:** explica com registrar aquests desitjos en un DVA

[Parlem-ne](#)

2. Redactar: Formularis

- El que jo redacto
- El de DMD
- El del Departament de Salut
- El de la Notaria

Tots són legals però es diferencien en el contingut.

Marc Vicens

2. Redactar: Representants

S'aconsella designar una o dues persones que et representin.

Han de ser:

- Persones properes que ens coneguin bé i sàpiguen el que volem.
- Que es comprometin a defensar el nostre DVA, la nostra voluntat.
- Que emocionalment se sentin capaces de fer-ho.

3. Legalitzar

Ho podem fer de dues maneres:

- **A la notaria**
- **Davant tres testimonis**

(Les dues maneres són igualment legals)

En els dos casos, donen fe:

- que tenim **plenes facultats mentals** i
- que fem aquest document **lliurement**, sense pressió de cap tipus.

Marta Bellvehí

3. Legalitzar: Notaria

Si ho fem a la notaria, el notari és ell que dona fe que fem el document lliurement i sense pressions i qui el registra al **Registre General del Departament de Salut**.

És important **defensar el nostre text**. Encara que a la notaria tinguin un **text ja escrit del DVA**, hem de fer prevaler el que nosaltres hem redactat.

3. Legalitzar: Testimonis

Si es fa davant testimonis, són ells els que donen fe que fem el document lliurement i sense pressions:

- han de ser persones adultes.
- com a mínim dues d'elles, no han de tenir relacions de parentiu inferior a tercer grau ni patrimonials amb la persona que fa el DVA.

Primer grau: pare, mare, fill, filla, sogre, sogra, fillastre, fillastra.

Segon grau: avi, àvia, nét, néta, germà, germana.

Tercer grau: oncle, tieta.

Quart grau: cosí, cosina.

4. Comunicar

No és obligatori, però sí molt convenient:

- **Parlar-ne** amb l'entorn proper (pot ser un bon motiu per parlar de la mort).
- **Entregar una còpia** al personal mèdic: del CAP, de la mútua, de l'hospital...
- **Registrar-lo** al Registre General del Departament de Salut (si l'hem fet davant de tres testimonis).

Coaner

El DVA: un dret poc utilitzat

Per què?

- Per desconeixement d'aquest dret, per part del personal sanitari i de la ciutadania.
- Per por a trencar amb el tabú de la mort
- Per les dificultats per a tractar el tema...

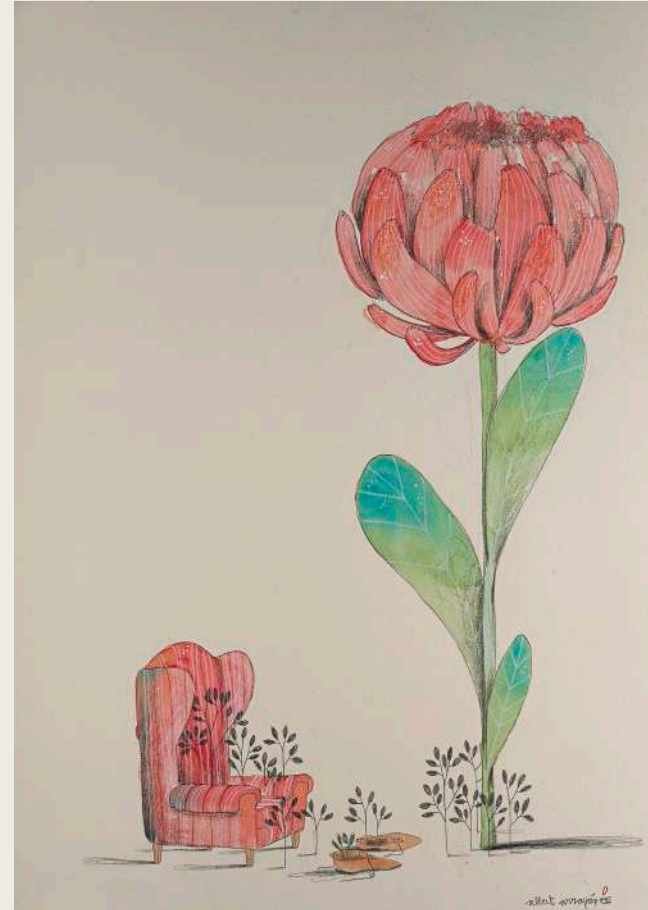

Comunitat autònoma	Població	Total DVA	Total 1000h.	DVA segons edat %			
				< 30	31-50	51-65	> 65
Andalusia	8.384.408	38.531	4,60	3,48	22,87	33,84	39,81
Aragó	1.308.728	9.042	6,91	1,38	14,21	31,73	52,68
Astúries	1.028.244	6.644	6,46	1,55	15,31	33,28	49,86
Balears	1.128.908	8.328	7,38	1,84	14,75	27,29	56,12
Canàries	2.127.685	10.600	4,98	3,56	24,31	33,22	38,92
Cantàbria	580.229	2.928	5,05	1,78	17,28	34,26	46,69
Castella-la Manxa	2.026.807	7.188	3,55	3,98	24,15	34,71	37,16
Castella i Lleó	2.409.164	10.330	4,29	1,43	14,98	36,42	47,17
Catalunya	7.600.065	83.179	10,94	1,24	12,43	25,21	61,11
Comunitat Valenciana	4.963.703	25.558	5,15	3,01	18,53	29,31	49,15
Extremadura	1.072.863	1.873	1,75	3,95	25,15	29,95	40,95
Galícia	2.701.743	8.178	3,03	1,99	17,17	33,13	47,71
Madrid	6.578.079	26.900	4,09	1,53	14,88	29,48	54,11
Múrcia	1.478.509	4.405	2,98	4,90	25,68	32,67	36,75
Navarra	647.554	7.434	11,48	1,06	11,95	35,16	51,83
País Basc	2.199.088	24.163	10,99	0,75	10,26	31,71	57,28
La Rioja	315.675	2.947	9,34	1,49	14,96	36,21	47,34
Ceuta i Melilla	171.528	140	0,82	0,71	25,00	36,43	37,86
TOTAL	46.722.980	278.368	5,96	2,03	16,03	30,06	51,91

El DVA és un regal

- **Per a nosaltres:** protegeix els nostres drets i ens dóna tranquil·litat.
- **Per a la nostra família:** en moments durs, no els hi carreguem amb decisions.
- **Per a l'equip mèdic:** estarà orientat sobre com ha d'actuar.

Albert Arrayás

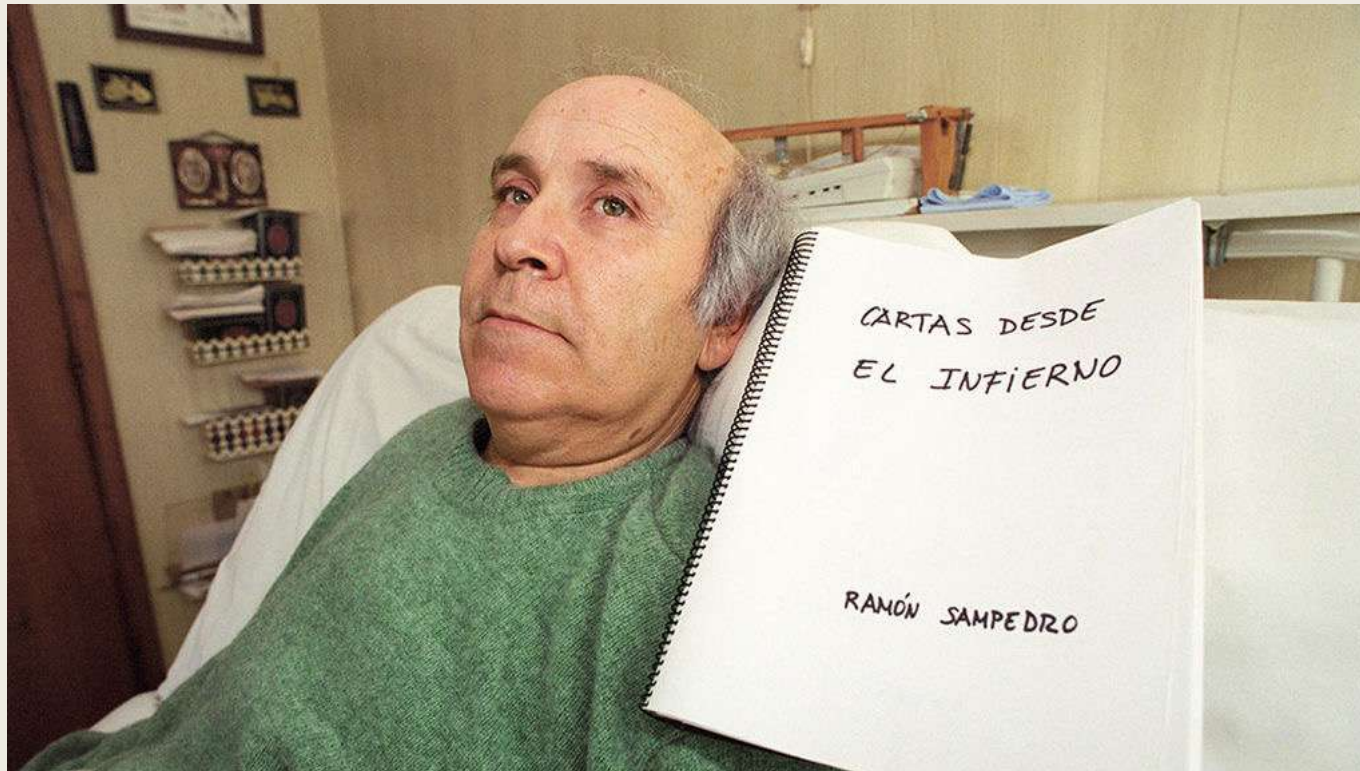
Antecedents de la Llei d'eutanàsia

Ramón Sampeder 1943-1998

1994 Comença la lluita legal per regular l'eutanàsia

Què demanava el 2016 DMD?

En compareixença al Parlament a la Comissió de Justícia i de Salut:

1. La creació d'un Observatori de la Mort
2. Formació inicial i continua del personal sanitari en final de la vida.
3. Accés efectiu a pal·liatius.
4. Informació a la ciutadania de drets al final de la vida.
5. La despenalització del suïcidi assistit amb la modificació del Codi Penal (art. 143.4)
6. Despenalització i regulació de l'Eutanàsia.

Parlament de Catalunya

El **Juliol del 2017** el Parlament de Catalunya envia al Congrés una proposició de Llei de despenalització de l'eutanàsia i el suïcidi assistit.

Congreso:

2018: Admissió a tràmit de la Proposició de Llei del Parlament de Catalunya.

2018: El PSOE registra una Proposició de Llei de eutanàsia. Cau la legislatura...

2020 Es re-empren la tramitació de la LORE

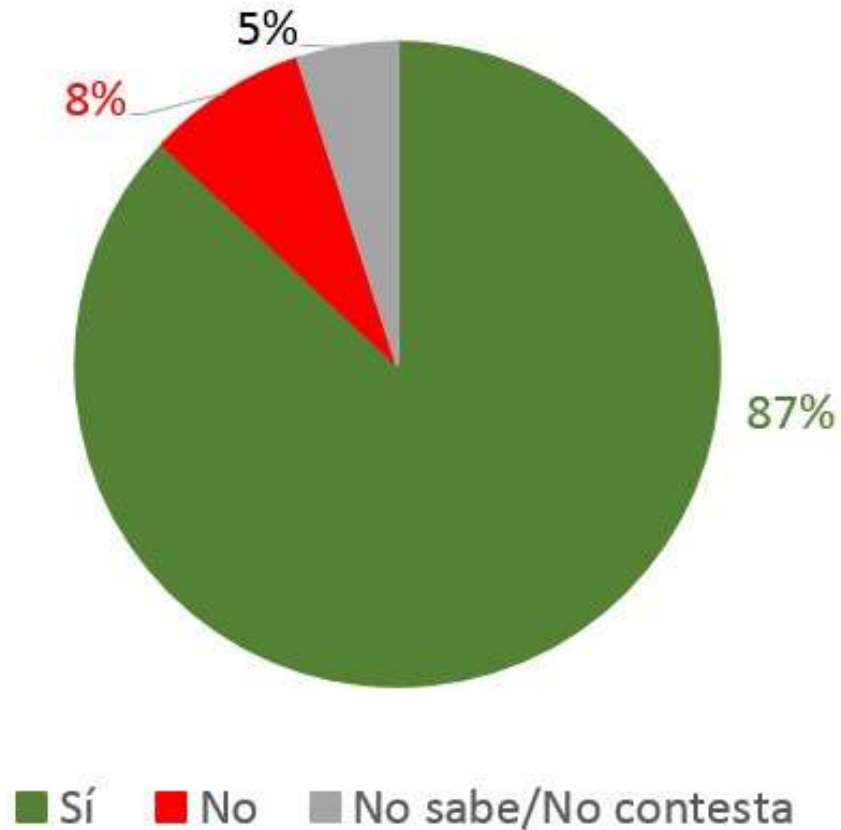
17-12-2020 S'aprova la Llei per majoria

Opinió de la ciutadania Metroscopia (Abril, 2019)

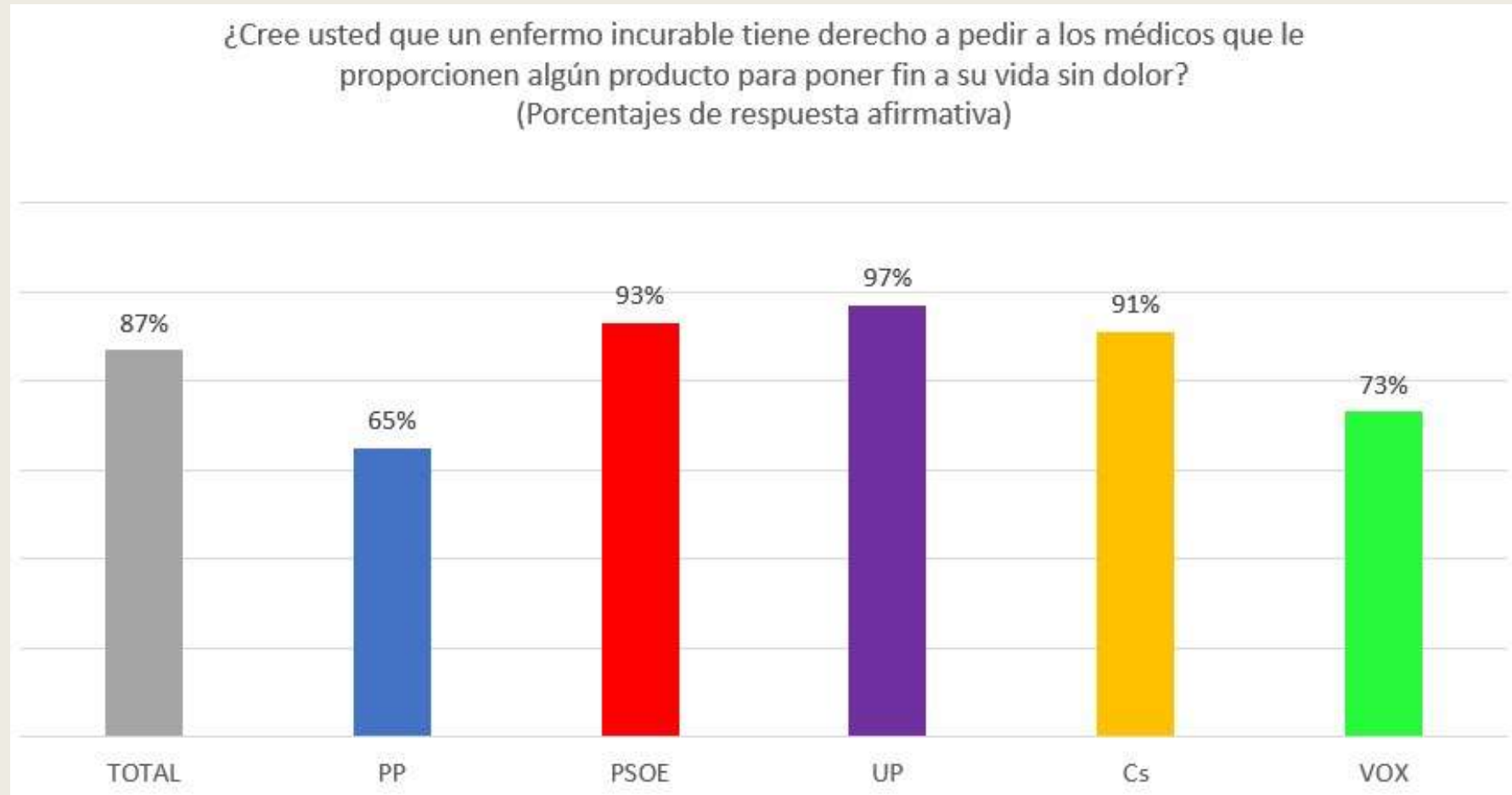

¿Cree usted que un enfermo incurable tiene derecho a pedir a los médicos que le proporcionen algún producto para poner fin a su vida sin dolor?

Opinió de la ciutadania. Metroscopia (Abril, 2019)

Per vot a les eleccions generals de 2016

Països que ja tenen l'eutanàsia legalitzada

A Europa

Holanda (2001), Bèlgica (2002), Luxemburg (2009), Suïssa (Suïcidi assistit,1982), Alemanya (Suïcidi assistit 2020) Portugal (en procés, 2021) Itàlia inicia el 2019, el procés per la despenalització d'alguns tipus de suïcidi assistit.

A Amèrica

EEUU (suïcidi assistit): Oregó (1997), Washington (2008), Vermont (2013) Montana i Califòrnia (2015), Colorado (2016), Nuevo México (2017) en total 20 estats.

Quebec (2014) i Canadà (2016).

Colòmbia (2015), Perú (2021) autoritzat en casos concrets

A Oceania

Estat Australià de Victòria (2019), Nova Zelanda (2021), Tasmània, (2021) procés iniciat a dos estats més.

El **Suïcidi assistit** no està penalitzat a:

Alemanya, Albània, Japó, Corea del Sud ...

[Mapa](#)

Blau : eutanàsia i/o suïcidi assistit són legals

Morat: eutanàsia i/o suïcidi assistit seran legals aviat

Vermell: tenen projectes de llei eutanàsia i/o suïcidi assistit. [Mapa](#)

Qui demana l'eutanàsia?

Als països on esta legalitzada representa d'un 2% a un 4% del total de defuncions anuals.

- 90% són persones malaltes en fase terminal, en atenció pal·liativa (65,5% càncer) o abans de iniciar-la, rebutjant el tractament.
- Dels que precisaven ajudes socials per discapacitat, el 89% les estaven rebent.
- 1% raons psiquiàtriques.
- 2,4% demències.
- 3,34% polipatologies de la vellesa.

Ley Orgánica de Regulación de la Eutanasia (LORE)

En quin punt està la tramitació de la Llei ?

10-3-21 aprovat al Senat amb els vots en contra de PP i VOX

Congreso ratificació de les modificacions que s'han fet al Senat 18-3-21

Al dia següent es publica al BOE. Entrarà en vigor al cap de tres mesos de la publicació de la Llei al BOE, el mes de juny.

El "Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud" elaborarà a partir de la seva aprovació, un manual de bones pràctiques.

La "Comisión de Garantía y Evaluación" de cada comunitat autònoma s'ha de crear abans del termini de tres mesos següents a l'entrada en vigor de la llei.

De què parlem?

Concepto de eutanasia:

«Actuación que produce la muerte de una persona de forma directa e intencionada mediante una relación causa-efecto única e inmediata, a petición informada, expresa y reiterada en el tiempo por dicha persona, y que se lleva a cabo en un **contexto eutanásico**.

Preámbulo I

Quin és el requisit principal?

Contexto eutanásico:

- **Padecimiento** grave, crónico e imposibilitante **o enfermedad** grave e incurable, causantes de un **sufrimiento físico o mental** intolerable.
- Delimitado por las **posibilidades de aliviar el sufrimiento** y las **convicciones morales de la persona** sobre la preservación de su vida en unas condiciones que considere compatibles con su dignidad personal.

Preámbulo I

Padecimiento grave, crónico e imposibilitante

Situación que hace referencia a **limitaciones** que inciden directamente sobre la autonomía física y actividades de la vida diaria, de manera que no permite valerse por sí mismo, así como sobre la capacidad de expresión y relación, y que llevan asociado un sufrimiento físico o psíquico constante e intolerable **para quien lo padece**, existiendo seguridad o gran probabilidad de que tales limitaciones vayan a **persistir en el tiempo sin posibilidad de curación** o mejoría apreciable. En ocasiones puede suponer la dependencia absoluta de apoyo tecnológico.

Padecimiento grave, crónico e imposibilitante

PIENSO QUE
VIVIR
ES UN DERECHO
**NO ES UNA
OBLIGACIÓN**

Ramón Sampedro

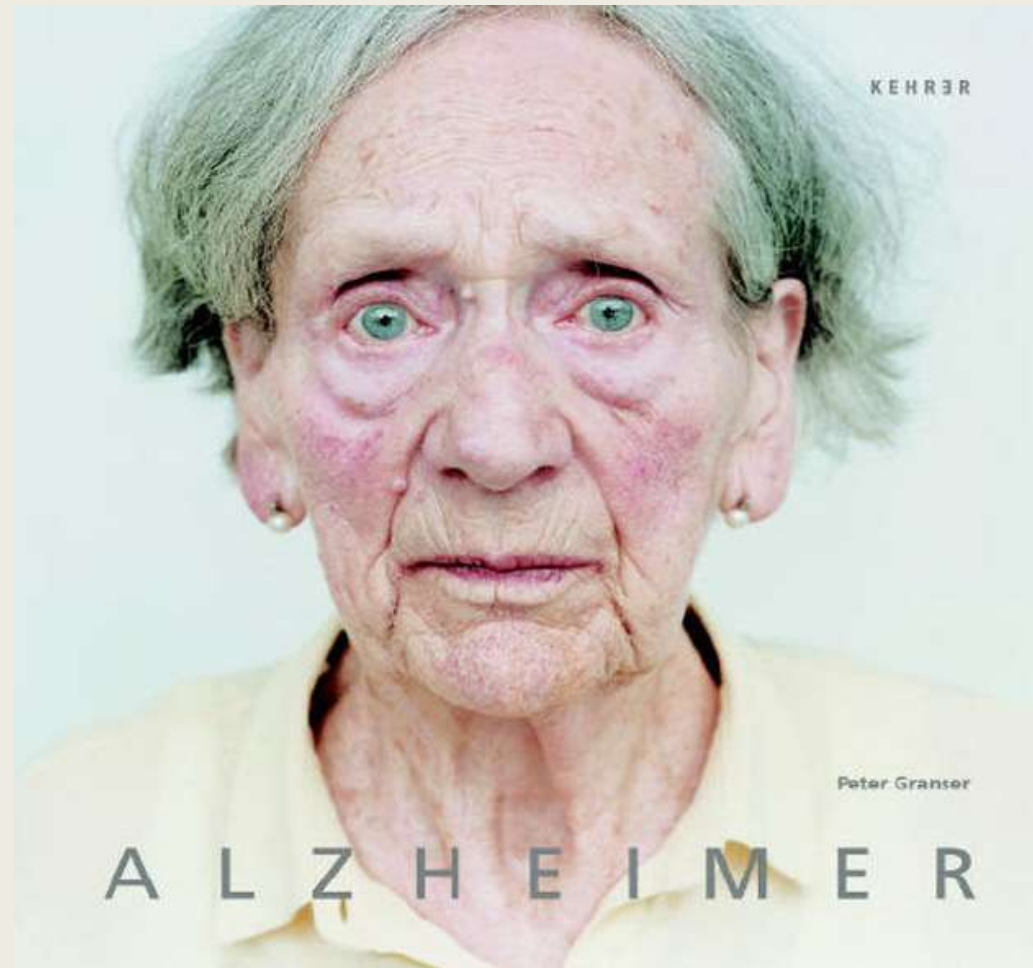
1998

Padecimiento grave, crónico e incapacitante

Enfermedad grave e incurable

“La que por su naturaleza origina sufrimientos físicos o psíquicos constantes e insoportables sin posibilidad de alivio que la persona considere tolerable, con un **pronóstico de vida limitado**, en un contexto de **fragilidad progresiva** (proceso avanzado o terminal).”

Enfermedad grave e incurable

---

dmd
DERECHO A MORIR EN PAZ

¿POR QUÉ
HAY QUIEN SE CREE
CON EL DERECHO A
SALVARTÉ
SI TU NO QUIERES
QUE TE SALVEN?

José Luis Sagüés

2014

Enfermedad grave e incurable

NO QUIERO
DORMIRME
QUIERO
MORIRME

Mª José Carrasco
Ángel Hernández

2019

Com es fonamenta la decisió?

2. La decisió de solicitar la prestaci3n de ayuda para morir ha de ser una decisi3n **aut3noma**, fundamentada en el **conocimiento** sobre su proceso m3dico, despu3s de haber sido **informada**. (Cures pal·liatives, ajudes a la dependencia...)

3. Se garantir3n los medios para que las personas solicitantes reciban la **informaci3n** y otorguen su **consentimiento** (Plenes facultats mentals) a fin de que su decisi3n sea individual, madura y genuina, sin intromisiones, injerencias o influencias indebidas.

Capítulu II Derecho a solicitar y requisitos. Artícuo 4.

Quin són els requisits per demanar-ho?

- Que la decisió se produzca con **absoluta llibertat, autonomia y conocimiento**
- Tener la **nacionalidad española** o **residencia legal** en España o certificado de **empadronamiento** (+ de 12 meses), **mayoría de edad, capaz y consciente en el momento de la solicitud.**
- Disponer por escrito de la **información** que exista sobre su proceso médico, las diferentes alternativas y posibilidades de actuación, incluida la de acceder a **cuidados paliativos integrales** comprendidos en la cartera común de servicios y a las prestaciones que tuviera derecho de conformidad a la normativa de **atención a la dependencia.**
- Haber formulado **dos solicitudes** de manera voluntaria y por escrito... dejando una separación de al menos **quince días** naturales entre ambas.

Es pot revocar la sol·licitud o ajornar-la?

3. El solicitante de la prestación de ayuda para morir **podrá revocar su solicitud en cualquier momento** (...). Asimismo, podrá pedir el **aplazamiento**.

(Marieke Vervoort)

Quin paper juga el DVA?

4. En los casos previstos en el artículo 5.2, **la solicitud** de prestación de ayuda para morir podrá ser presentada al médico responsable por otra persona acompañándolo **del documento de voluntades anticipadas** suscrito por el paciente. En caso de que no exista ninguna persona que pueda presentar la solicitud en nombre del paciente, **el médico responsable podrá presentar la solicitud** de eutanasia.

5.2: d) Sufrir una enfermedad grave e incurable o un padecimiento grave, crónico e imposibilitante en los términos establecidos en esta Ley, certificada por el médico responsable.

Com es duu a terme?

Define dos conductas eutanásicas:

- **Un profesional sanitario pone fin a la vida de un paciente** de manera deliberada y a petición de éste, **en un contexto eutanásico.**
- **Un profesional sanitario colabora** de forma intencionada y con conocimiento, facilitando los medios necesarios, incluido asesoramiento, prescripción o suministro para que el paciente se administre la sustancia.

Preámbulo I

Com es garanteix l'equitat ?

La prestación de ayuda para morir estará **incluida en la cartera de servicios comunes del Sistema Nacional de Salud** y será de **financiación pública**.

On es portarà a terme la prestació?

La **prestación de la ayuda para morir** se realizará en centros sanitarios **públicos, privados o concertados**, y en el domicilio.

Capítulo IV. Garantía en el acceso Artículo 13. Garantía del acceso.

Existirà el dret a l'objecció de consciència?

1. Los profesionales sanitarios podrán ejercer su derecho a la objeción de conciencia. Será siempre una decisión individual. Deberá manifestarse anticipadamente y por escrito.

Capítulo IV. Garantía en el acceso Artículo 16. Objeción de conciencia.

Elisa Ancori

Què són i quines funcions prèvies tenen les «Comisiones de Garantía y Evaluación» ?

1. Existirá **una Comisión de Garantía y Evaluación (CGE) en cada una de las comunidades autónomas. Con carácter multidisciplinar. Mínimo de siete miembros** entre los que se incluirán personal médico, enfermería y juristas.

1. El presidente de la **CGE** designará, a dos miembros, un profesional médico y un jurista, para que **verifiquen si concurren los requisitos y condiciones establecidos para el correcto ejercicio del derecho a solicitar y recibir la prestación.**

Capítulo V. Comisiones de Garantía y Evaluación . Artículo 17. Creación y composición.

Capítulo III. Procedimiento para la prestación Artículo 10. Verificación previa por parte de la Comisión de Garantía y Evaluación (1 y 2)

Quines modificacions s'han fet en el Codi Penal?

143.4 - El que causare o cooperare activamente con actos necesarios y directos a la muerte de una persona que sufriera un **padecimiento grave, crónico e imposibilitante** o una **enfermedad grave e incurable**, con sufrimientos físicos o psíquicos constantes e insoportables, por la petición expresa, seria e inequívoca de ésta, será castigado con la pena inferior en uno o dos grados a las señaladas en los apartados 2 y 3.

143.5 - No obstante lo dispuesto en el apartado anterior, **no incurrirá en responsabilidad penal quien causare o cooperare activamente a la muerte de otra persona cumpliendo lo establecido en la ley orgánica reguladora de la eutanasia.**”

Disposición final primera. Modificación Ley Orgánica 10/1995 del Código Penal.:Cambia el Art. 143.4 y añade el 143.5

Passos per a sol·licitar l'eutanàsia

Pas 1

PRIMERA SOL·LICITUD A METGE RESPONSABLE

Pas 2

SEGONA SOL·LICITUD A METGE RESPONSABLE QUE CONFIRMA LA VOLUNTAT DE MORIR I AVISA EL METGE CONSULTOR

Pas 3

EL METGE CONSULTOR ELABORA INFORME

Passos per a sol·licitar l'eutanàsia

Pas 4

EL METGE RESPONSABLE
AVISA LA PRESIDÈNCIA DE LA
COMISSIÓ DE GARANTIA I
AVALUACIÓ

Pas 5

VERIFICACIÓ PRÈVIA DE
DOCUMENTACIÓ PER 2
MEMBRES DE LA COMISSIÓ

Pas 6

INFORME DELS MEMBRES DE LA
COMISSIÓ

Passos per a sol·licitar l'eutanàsia

Pas 7

COMUNICACIÓ A LA
PRESIDÈNCIA DE LA COMISSIÓ I
METGE RESPONSABLE

Pas 8

APROVACIÓ DE L'EUTANÀSIA
EN LA DATA QUE DECIDEIXI LA
PERSONA SOL·LICITANT

Els drets que ja tenim TRUMAN

Els drets que ja tenim

FRASES DE LA PEL·LÍCULA :

"A vegades ens precipitem decidint les coses, i després, quan les pensem tranquil·lament, les coses es veuen d'una altra manera. " (Tomàs)

"Hem lluitat. Vam fer el que vam poder. Però fins aquí hem arribat. Vostè recepti'm totes les drogues que pugui. " (Julián)

"No m'ha volgut saludar. La gent quan em veu no sap què dir-me. Faig olor a mort "(Julián)

On podeu trobar-nos?

Avda. Portal de l' Àngel, número 7 4t.B
08002 Barcelona

<http://www.dretamorirdignament.cat>

Com podeu connectar amb nosaltres:
dmdcatalunya@dretamorirdignament.cat

Lliures fins al final
Perquè estimem la vida, volem una bona mort.

dmd
DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

www.eutanasia.cat

Com podeu col·laborar amb DMD?

- **Associant-vos**
- **Fent voluntariat**

Dani Torrent

Més informació a elprat.cat/cooperacio o al correu camon@elprat.cat

---